

การสำรวจพฤติกรรมการสูบ ขนสิ่งปฏิกูลของผู้ปฏิบัติงานสูบ ขนสิ่งปฏิกูล กรุงเทพมหานคร
Survey of Sewage Suction Behavior of Sewage Pumping Operators in Bangkok

สัจมาน ตรันเจริญ^{1*}, ประโชติ กราบกราน¹

Sutchamarn Trancharoen^{1*} and Prachote Krabkran¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยทำการสำรวจพบว่า ผู้ปฏิบัติงานสูบขนสิ่งปฏิกูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 99.7 อายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 ระยะเวลาการปฏิบัติงาน $\geq 5-10$ ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0

ผู้ปฏิบัติงานทราบว่างานสิ่งปฏิกูลอาจมีผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 ไม่เคยได้รับความรู้/สอนงานเรื่องการปฏิบัติงานสูบ ขนสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องและปลอดภัย จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 มีการตรวจสุขภาพประจำปี จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 89. โรคที่ตรวจสุขภาพ เป็นโรคทั่วไป ได้แก่ เบาหวาน ความดัน จำนวน 258 คนคิดเป็นร้อยละ 79.6 โรคระบบทางเดินอาหาร ได้แก่โรคหนองพยาธิ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ไม่เจ็บป่วยเลย 187 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 เคยเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินอาหาร ไม่เคยเจ็บป่วย จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1 ไม่เคยได้รับการรักษาในโรงพยาบาล จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 ในขณะที่สูบสิ่งปฏิกูลสวมเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9 สวมเครื่องป้องกันได้แก่ ผ้าปิดปากปิดจมูก จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 83.9 ถุงมือยางหนา จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 ผ้ากันเปื้อนจำนวน 18คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 สวมหมวก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 เครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่หน่วยงานจัดไว้ให้เพียงพอต่อการใช้งาน ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 ชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคลสามารถป้องกันการเปื้อนหรือการสัมผัสจากสิ่งปฏิกูลได้ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 ในขณะที่สูบสิ่งปฏิกูลแล้วหกรวด พบว่า มีการทำความสะอาดโดยใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 มีการทำความสะอาดโดยใช้สารเคมีทำความสะอาดจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 มีวิธีการสูบ สิ่งปฏิกูลออกจากถังทั้งหมดทุกครั้ง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 62.4 ภายหลังจากการสูบสิ่งปฏิกูลเสร็จแล้วมีการล้าง ทำความสะอาดสายสูบ จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 92.7 หลังจากที่ทำออกปฏิบัติงานมีการทำความสะอาดยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลหรือล้างถัง โดย ทำความสะอาดอย่างน้อยเดือนละครั้ง จำนวน 149 คน คิดเป็น ร้อยละ 47.3 การล้างทำความสะอาดยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลดำเนินการล้างที่บ่อกำจัดสิ่งปฏิกูลทั้งหนองแถมและที่อ่อนนุช น้ำทิ้ง ที่ผ่านการล้างยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลมีวิธีการจัดการโดยนำไปบำบัด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ไม่มีการนำยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลไปใช้ในกิจกรรมอื่น จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 98.7 ยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลมีข้อความระบุว่าใช้เฉพาะขนส่งสิ่งปฏิกูล จำนวน 305 คนคิดเป็นร้อยละ 96.5 ในการขนส่งสิ่งปฏิกูลมีเอกสารควบคุมกำกับกับการขนส่งและ

มีการใช้งาน จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 86.3 มีการดูแลสุขภาพส่วนบุคคล โดยการตัดเล็บทุกครั้งที่ยาว จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 ล้างมือทุกครั้งที่ยับจับอาหารและหลังเข้าส้วม จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9 อาบน้ำหลังเสร็จภารกิจปฏิบัติงานสูบล้างสิ่งปฏิกูลจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 หน่วยงานการจัดเตรียมสถานที่ชำระร่างกายหลังการปฏิบัติงาน จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 หากต้องเข้าไปทำงานในสถานที่อับอากาศมีวิธีการปฏิบัติตัวโดยเพิ่มความระมัดระวังเมื่อมีสถานการณ์ที่ผิดปกติเกิดขึ้น จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 ต้องเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้น จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 สวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงาน จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 81.3 ข้อเสนอแนะจากการสำรวจควรมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เพียงพอต่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน , ควรมีการตรวจสุขภาพประจำปี, ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานต่อไปและให้เข้าถึงทุกคน , ต้องมีมาตรการแก้ไขด้านการรักษาความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่เพราะไม่มีอุปกรณ์ป้องกันตนเองทำให้สัมผัสเชื้อโรคได้ง่าย, จัดให้น้ำยาฆ่าเชื้อไว้ล้างทำความสะอาดกรณีสูบล้างสิ่งปฏิกูลแล้วหกเรื้อรา, ให้มีประกันอุบัติเหตุกับรถสูบล้างสิ่งปฏิกูล

คำสำคัญ ผู้ปฏิบัติงานสูบล้างสิ่งปฏิกูล , พฤติกรรมการสูบล้างสิ่งปฏิกูล

ABSTRACT

This study is a survey research that The majority of sewage pump workers were men 323 people, 99.7%, aged between 30-39 years, 95 people, or 29.50%. Operating duration > 5- 10 years, 102 people, 34 %

Workers know that sewage work may have an impact on health and the environment. 290 people, 89.5 % of them, have never received knowledge / training on pumping operations. Correct and safe handling of sewage, 201 people, or 62.0 %. Annual health checkups 290 people, 89 %. It's a common disease Including diabetes, blood pressure in the number of 258 people, accounting for 79.6 %. Gastrointestinal disease. These include helminths, 25 people, representing 7.7 % in the past year, no illness at all, 187 people, representing 57.7 %. 227 people have never been sick, 70.1 % of whom were never hospitalized, 197 people, or 60.8 %, while pumping sewage, 262 people wearing personal protective equipment, or 80.9 % wearing protective equipment. Including Mouth masks 219 people, accounting for 83.9 %. Thick rubber gloves 123 people, or 47.1 %. Aprons 18 people, accounting for 6.9 %. Wear hats, 72 people, or 27.6 %. Rubber-outsole shoes of 50 people, accounting for 19.2 %. Personal protective equipment provided by the organization is sufficient for use. Inadequate for use of 199 people, representing 61.4%. Personal protective clothing can prevent wetting or exposure from sewage by 165 people, representing 52.4% while pumping sewage. Cleaning by disinfectant, 166 people, 52.9 %, cleaning with chemical cleaning agents, 113 people or 36.0 %, there were methods of pumping all sewage from the tank every time 196 people thought.

Was 62.4 % after the sewage pumping was finished. The number of cylinder cleaning 291 persons accounted for 92.7% after leaving the operation, 149 people were cleaning vehicles, transporting sewage or washing the tank by cleaning at least once a month, or 47.3%. Sewage transport vehicles were cleaned at the sewage disposal pond both Nong Khaem and On Nut. Sewage that was washed by the sewage handling vehicle had 118 persons treated with 37.3%. There were no transport vehicles. Sewage for use in other activities of 311 persons, or 98.7%. Sewage transport vehicles were labeled with a label saying that only 305 persons were used to transport sewage, or 96.5% for the transportation of sewage. Applications of 272 people, or 86.3 %, have personal hygiene care. By clipping their nails every length of 243 people, accounting for 77.1 %. 261 people wash their hands every time they handle food and after going to the toilet, representing 82.9 % of them showering after completing the pumping mission. Waste transport of 229 people, or 72.7%. The post-work body preparation agency of 162 people or 51.3%. If having to work in a confined space, there are ways to act by increasing caution. When an unusual situation occurred, the number of people was 266, accounting for 84.4 %. To learn how to help themselves first, 203 people or 64.4 % wear personal protective equipment 201 people or 63.8 % have never been accidents during work, 260 people or 81.3 %. Recommendations As a result of the survey, adequate personal protective equipment should be provided for the operating staff. , Should have an annual health check, should have the training of staff to continue and to everyone, must have measures to improve security for staff because there is no self-defense equipment that makes it easy to touch the germs, provide Antiseptic solution to wash and clean in case of sewage pumping and spilling, provide accident insurance with sewage pumping cars

Key word : Sewage pumping workers, Sewage pumping behavior

*Corresponding author; email address: sutchamarn_t@yahoo.com

1

¹ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จ.นนทบุรี 11000

Bureau of Environmental Health, Department of Health, Ministry of Public Health

1. หลักการและเหตุผล

การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล ควรมีการควบคุมให้เป็นไปโดยถูกสุขลักษณะ เพื่อให้สิ่งปฏิกูลที่สูบมาจากที่ต่างๆ ทั้งหมดได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง โดยไม่มีการนำไปทิ้งตามที่หรือทางสาธารณะ หรือสวนไร่นา อันอาจเป็นการแพร่เชื้อโรคระบบทางเดินอาหาร และทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมได้ ดังนั้นการควบคุม จึงควรเริ่มตั้งแต่ผู้ปฏิบัติงานสูบน้ำสิ่งปฏิกูล สถานที่ที่สูบสิ่งปฏิกูล จนไปถึงระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล เพื่อให้ได้รับความมั่นใจว่ามีความปลอดภัยจากการแพร่กระจายของเชื้อโรคในสิ่งปฏิกูลทุกขั้นตอนของการสูบน้ำสิ่งปฏิกูล จึงจำเป็นต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ผู้ปฏิบัติงานสูบน้ำสิ่งปฏิกูล ต้องดำเนินการสูบน้ำสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล และต้องทราบถึงผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการที่เกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลและบทบาทหน้าที่รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมาตรการป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและการใช้งานอุปกรณ์และสารเคมี

จากที่ได้ออกประกาศกรมอนามัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการตรวจสุขภาพประจำปีและการฝึกอบรมความรู้การจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ.2561 ซึ่งได้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรผู้ปฏิบัติงานสูบน้ำและขนสิ่งปฏิกูล กรุงเทพมหานครโดยสำนักสิ่งแวดล้อมได้จัดอบรมผู้ปฏิบัติงานสูบน้ำสิ่งปฏิกูลให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2563 ทั้งนี้กรมอนามัยจึงได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการสูบน้ำสิ่งปฏิกูลของผู้ปฏิบัติงานสูบน้ำสิ่งปฏิกูล กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงระบบการสูบน้ำสิ่งปฏิกูลให้กับกรุงเทพมหานครและต้นแบบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสำรวจพฤติกรรมการสูบน้ำของผู้ปฏิบัติงานสูบน้ำ ขนสิ่งปฏิกูลในสังกัดกรุงเทพมหานคร
- 2.2 เพื่อให้ทราบสุขภาวะของผู้ปฏิบัติงานสูบน้ำ ขนสิ่งปฏิกูลในสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 3.1 ได้ทราบแนวทางการปฏิบัติงานสูบน้ำ ขนสิ่งปฏิกูลที่ถูกสุขลักษณะ
- 3.2 เป็นข้อเสนอเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานสูบน้ำสิ่งปฏิกูลให้เป็นไปโดยสุขลักษณะ

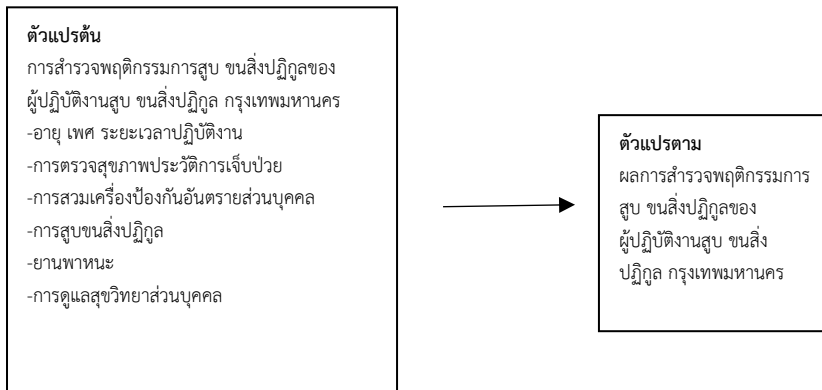
4. ขอบเขตการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามซึ่งมีสองส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่สอง ข้อมูลพฤติกรรมการสูบน้ำสิ่งปฏิกูล

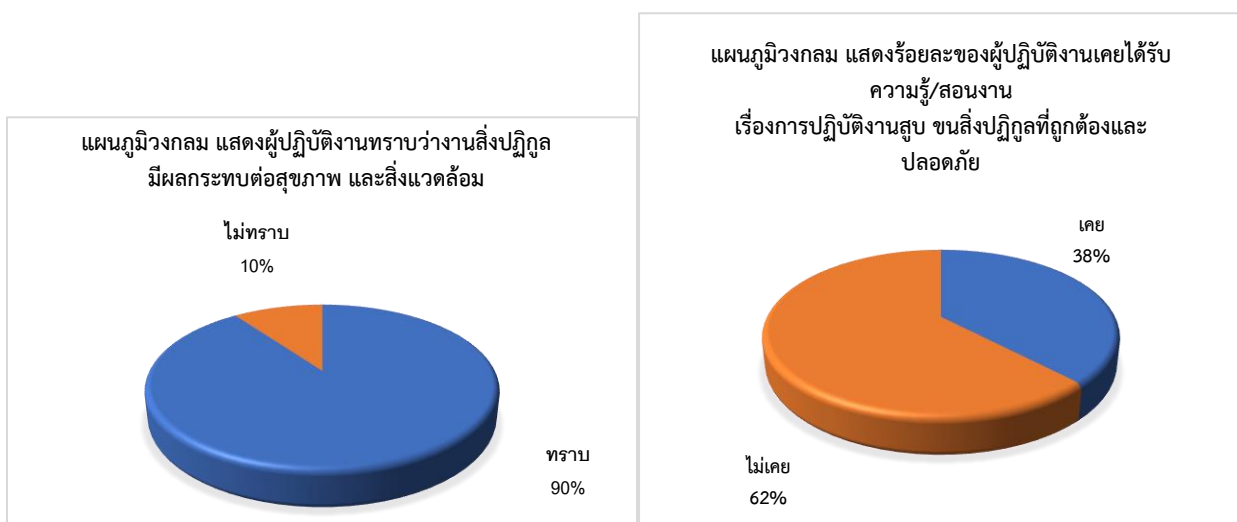
5. กรอบแนวคิด

7. ผลการศึกษา

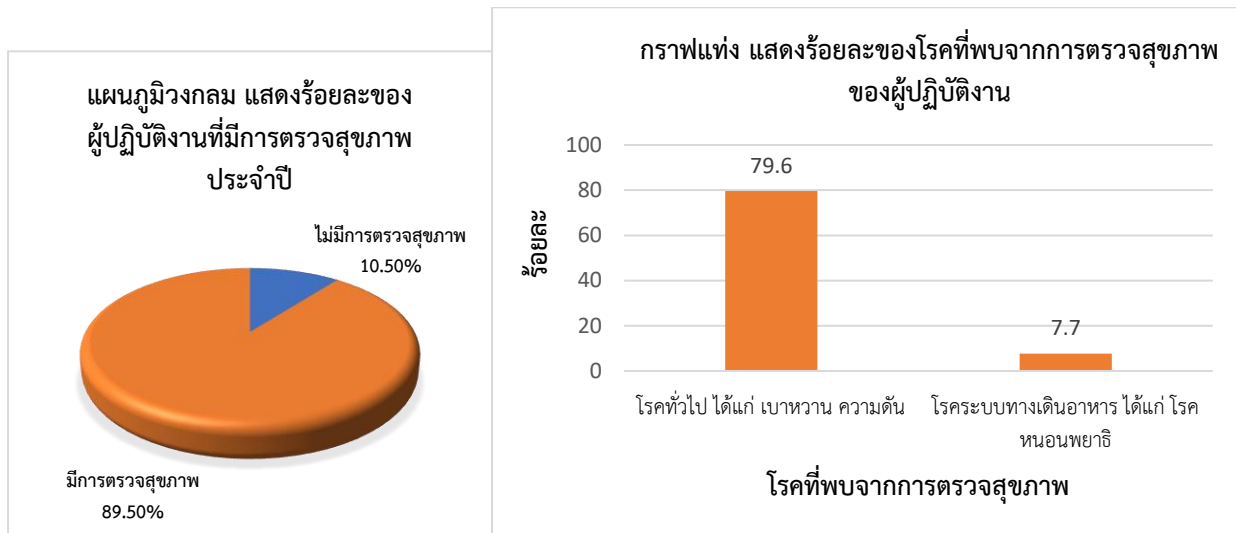
จากการอบรมผู้ปฏิบัติงานสูบบุหรี่ กรุงเทพมหานครจำนวน 600 คนทำการสุ่มสำรวจผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 324 คน คิดเป็นร้อยละ 54 จากการสอบถามข้อมูลทั่วไปพบว่าผู้ปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มอายุ 15-29 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 อายุ 30-39 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 อายุ 40-49 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 27.33 อายุ 50-59 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.22 อายุ 60-69 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 เป็นเพศชาย 323 คน คิดเป็นร้อยละ 99.7 เป็นเพศหญิง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.03 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน < 5 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 27.34 ≥ 5- 10 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 11-20 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 21-30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 10.33 31-40 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33

จากการสอบถามข้อมูลพฤติกรรมพบว่า ผู้ปฏิบัติงานทราบว่างานสูบบุหรี่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 ไม่ทราบจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9

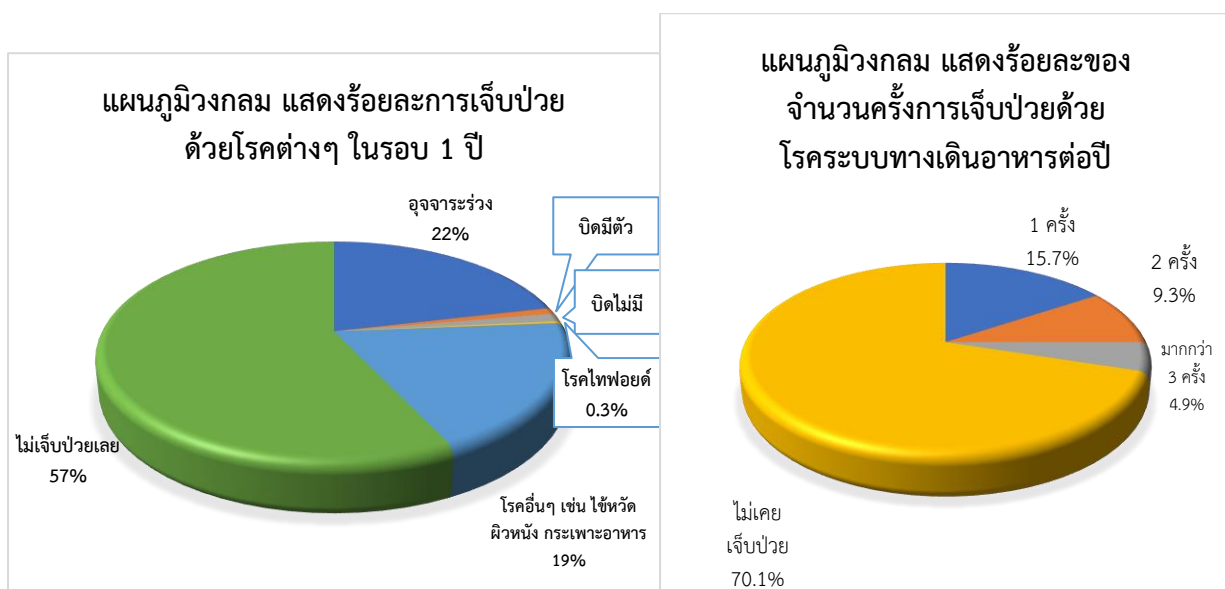

เคยได้รับความรู้/สอนงานเรื่องการปฏิบัติงานสุข ขนสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องและปลอดภัย 122 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 ไม่เคยจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0

มีการตรวจสุขภาพประจำปี จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 ไม่มีการตรวจสุขภาพประจำปีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 โรคที่ตรวจสุขภาพเป็นโรคทั่วไป ได้แก่เบาหวาน ความดัน จำนวน 258 คนคิดเป็นร้อยละ 79.6 โรคระบบทางเดินอาหาร ได้แก่ โรคหนองพยาธิ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7

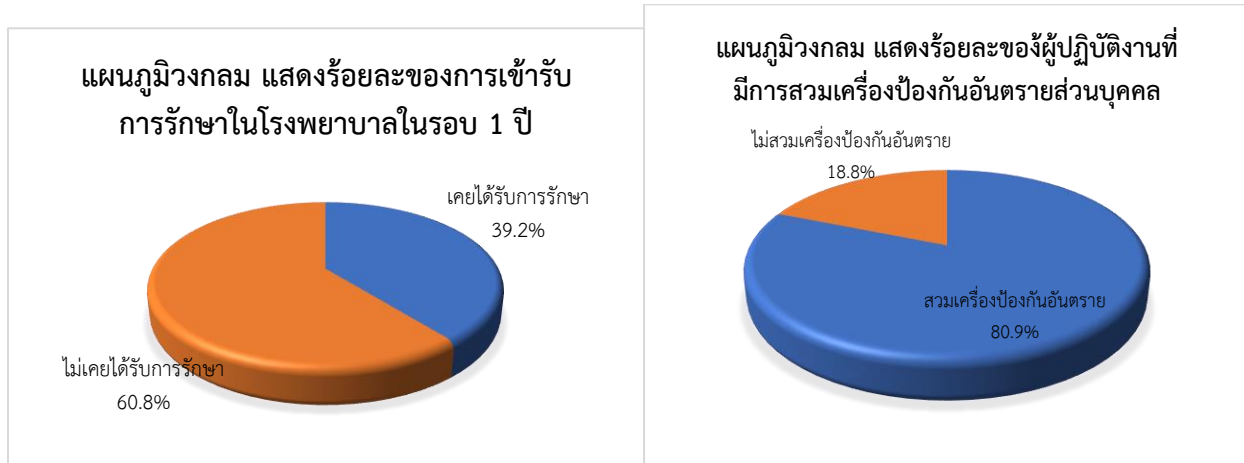

ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาเคยเจ็บป่วยด้วยโรค อูจจาระร่วง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 บิดมีตัวจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 0.9 บิดไม่มีตัว 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 โรคไทฟอยด์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 โรคอื่นๆ ได้แก่ โรคไข้หวัด โรคผิวหนัง โรคกระเพาะอาหาร เป็นต้น จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44 ไม่เจ็บป่วยเลย 187 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7

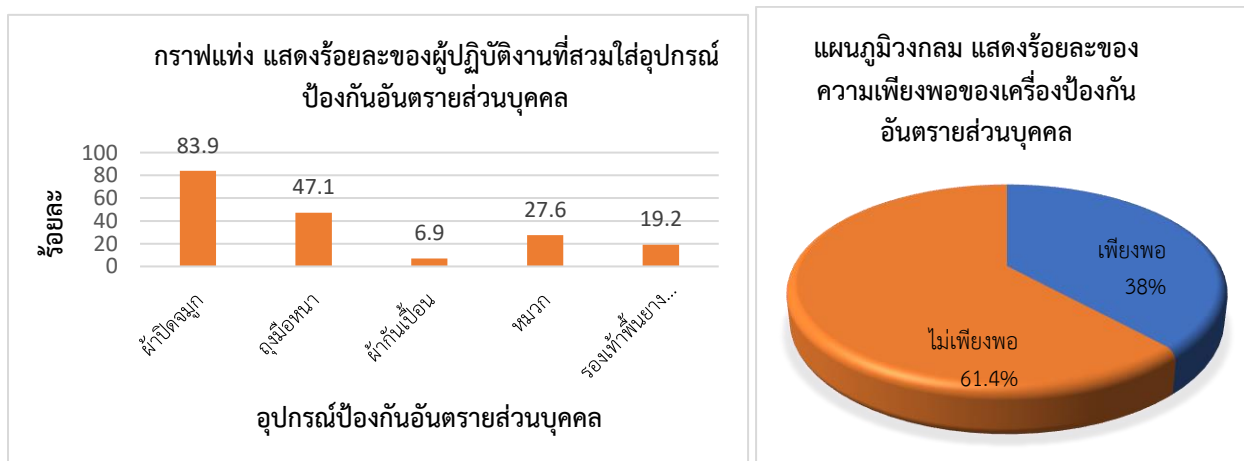

เคยเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินอาหาร 1 ครั้งต่อปีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 2ครั้งต่อปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 มากกว่า 3 ครั้งต่อปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ไม่เคยเจ็บป่วย จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1

เคยได้รับการรักษาในโรงพยาบาล จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 ไม่เคย จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8

ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานสวมเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9 ไม่สวมเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 สวมเครื่องป้องกันได้แก่ ผ้าปิดปากปิดจมูก จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 83.9 ถุงมือยางหนา จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 ผ้ากันเปื้อนจำนวน 18คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 สวมหมวก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2

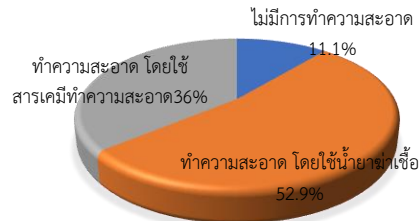
เครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่หน่วยงานจัดไว้ให้เพียงพอต่อการใช้งาน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4

ชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคลสามารถป้องกันการเปื้อนหรือการสัมผัสจากสิ่งปนเปื้อนได้ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 ไม่สามารถป้องกันได้จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6

แผนภูมิวงกลม แสดงร้อยละของชุดป้องกัน
อันตรายส่วนบุคคลสามารถป้องกันการ
เปียก หรือการสัมผัสสิ่งปนื้อได้

แผนภูมิวงกลม แสดงร้อยละของการทำ
ความสะอาดเมื่อมีสิ่งปนื้อหกเริ่ราด

ในขณะที่สุบสิ่งปนื้อแล้วหกระเริ่ราด พบว่าไม่มีการทำความสะอาด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 มีการทำความสะอาดโดยใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 มีการทำความสะอาดโดยใช้สารเคมีทำความสะอาดจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0

มีวิธีการสุบสิ่งปนื้อออกจากถังทั้งหมด ทุกครั้ง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 62.4 ไม่ทุกครั้งจำนวน 118 คนคิดเป็นร้อยละ 37.6

แผนภูมิวงกลม แสดงร้อยละของการสุบสิ่ง
ปนื้อออกจากถังทุกครั้ง

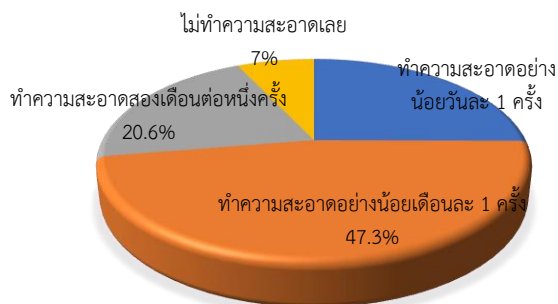

แผนภูมิวงกลม แสดงร้อยละของการล้าง
ทำความสะอาดสายสุบสิ่งปนื้อ

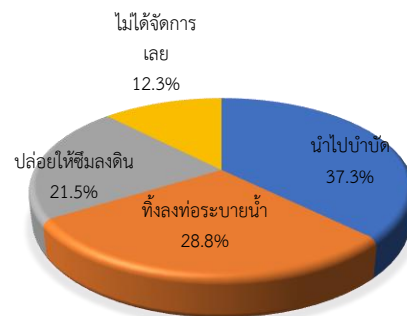

ภายหลังจากการสุบสิ่งปนื้อเสร็จแล้วมีการล้างทำความสะอาดสายสุบ จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 93.6 ไม่ได้ล้างทำความสะอาดสายสุบ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 หลังจากที่ออกปฏิบัติงานมีการทำความสะอาดยานพาหนะขนส่งสิ่งปนื้อหรือล้างถัง โดยทำความสะอาดอย่างน้อยวันละหนึ่งครั้ง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 ทำความสะอาดอย่างน้อยเดือนละครั้ง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 ทำความสะอาดสองเดือนต่อหนึ่งครั้ง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 ไม่ทำความสะอาดเลย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

แผนภูมิวงกลม แสดงร้อยละของระยะเวลาการทำ
ความสะอาดเมื่อมีสิ่งปฏิกูลหกเรื้อยราด

แผนภูมิวงกลม แสดงร้อยละของการจัดการน้ำ
ทิ้งที่ผ่านการล้างยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูล

การล้างทำความสะอาดยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลดำเนินการล้างที่บ่อกำจัดสิ่งปฏิกูลทั้งหนองแวมและที่อ่อนนุช น้ำทิ้งที่ผ่านการล้างยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลมีวิธีการจัดการโดยนำไปบำบัด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ทิ้งลงท่อระบายน้ำ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 ปล่อยให้ซึมลงดิน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ไม่ได้จัดการ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3

มีการนำยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลไปใช้ในกิจกรรมอื่น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ไม่ได้นำไปใช้ในกิจกรรมอื่น จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 98.7

แผนภูมิวงกลม แสดงการนำยานพาหนะ
ขนส่งสิ่งปฏิกูลไปใช้ในกิจกรรมอื่น

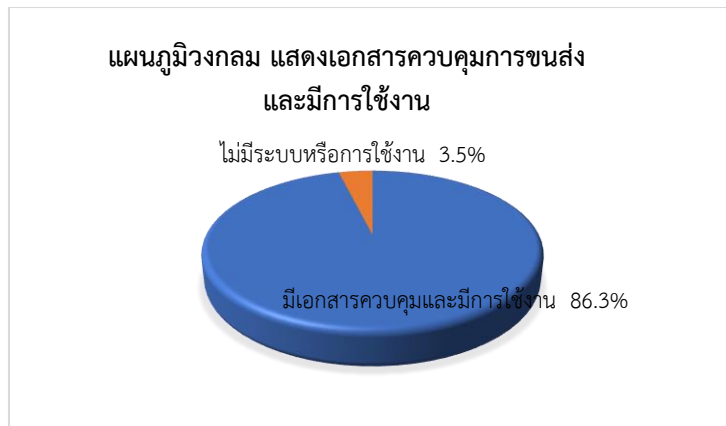

แผนภูมิวงกลม แสดงข้อความระบุที่
ยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูล

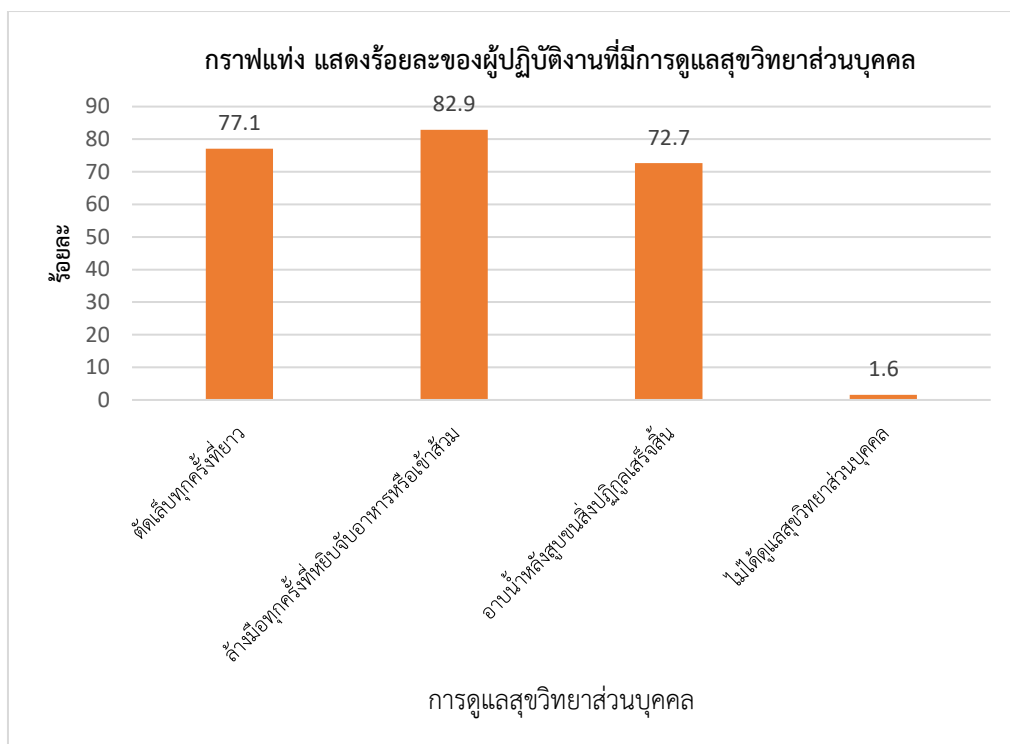

ยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลมีข้อความระบุว่าใช้เฉพาะขนส่งสิ่งปฏิกูล จำนวน 305 คนคิดเป็นร้อยละ 96.5 ไม่มีข้อความระบุ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

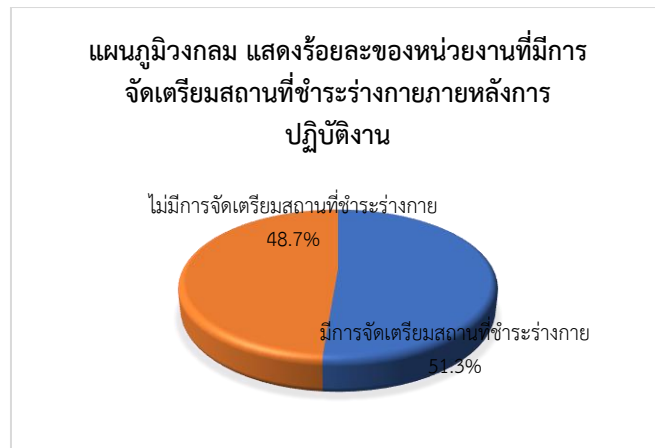
ในการขนส่งสิ่งปฏิกูลมีเอกสารควบคุมกำกับการขนส่งและมีการใช้งาน จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 86.3 ไม่มีระบบหรือการใช้งาน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7

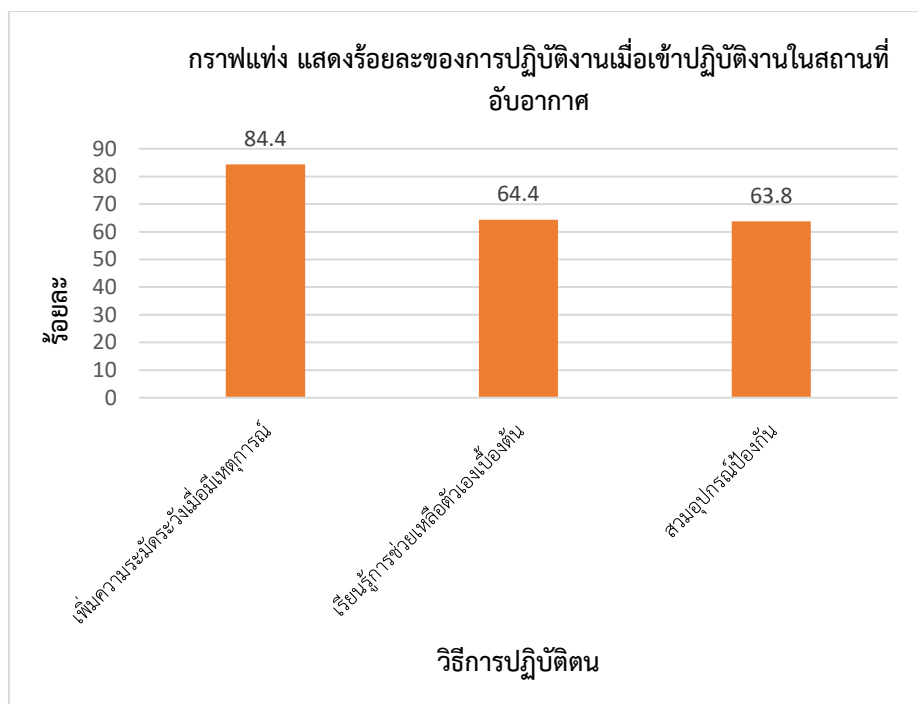
มีการดูแลสุขภาพส่วนบุคคล โดยการตัดเล็บทุกครั้งที่ยาว จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 ล้างมือทุกครั้ง
ที่หยิบจับอาหารและหลังเข้าส้วม จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9 อาบน้ำหลังเสร็จภารกิจปฏิบัติงานสูบ ขนสิ่ง
ปฏิกูลจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 ไม่ได้ดูแลสุขภาพส่วนบุคคล จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6

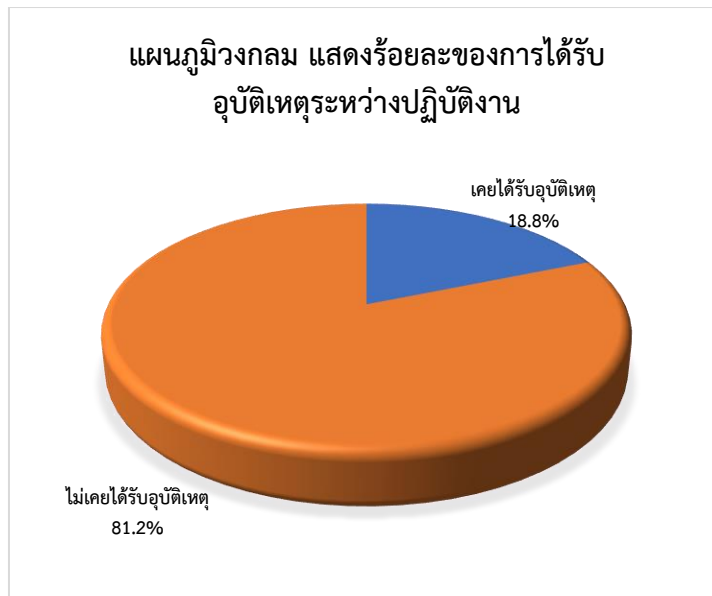
หน่วยงานมีการจัดเตรียมสถานที่ชำระร่างกายภายหลังการปฏิบัติงาน จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3
ไม่มี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7

หากต้องเข้าไปทำงานในสถานที่อับอากาศมีวิธีการปฏิบัติตัวโดยเพิ่มความระมัดระวังเมื่อมีสถานการณ์ที่
ผิดปกติเกิดขึ้น จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 ต้องเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้น จำนวน 203 คน คิด
เป็นร้อยละ 64.4 สวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8

เคยได้รับอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงานจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 ไม่เคย จำนวน 260 คน
คิดเป็นร้อยละ 81.2

ปัญหาอุปสรรคในการทำงานที่ต้องการให้แก้ไขปรับปรุง ได้แก่ การซ่อมแซมยานพาหนะไม่รวดเร็วเพียงพอต่อการใช้งาน การรับแจ้งอุบัติเหตุอยากให้มีการโทรแจ้งวันนี้แล้วทำงานในวันรุ่งขึ้น ควรแก้ไขที่ยานพาหนะเช่นกำลังสูบ ขนาดของรถสูบใหญ่เกินไปทำให้เข้าซอยขนาดเล็กลำบาก ขณะปฏิบัติงานควรมีป้ายบอกหรือข้อความระบุว่ากำลังปฏิบัติงาน ขอภัยในความไม่สะดวก ควรมีที่นั่งบนหลังรถสูงที่มั่นคง ควรมีอุปกรณ์ป้องกันให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ควรมีการตรวจสุขภาพประจำปี เครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานต่อไปและให้เข้าถึงทุกคน ต้องมีมาตรการแก้ไขด้านการรักษาความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่เพราะไม่มีอุปกรณ์ป้องกันตนเองทำให้สัมผัสเชื้อโรคได้ง่าย ยานพาหนะสูบสิ่งปฏิกูลเก่า ระบบการต่อท่อสูบลเวลาถ่ายท่อจะตันง่ายเกินไป สถานที่ปฏิบัติงานไม่เอื้ออำนวยต่อยานพาหนะสูบสิ่งปฏิกูล สายสูบสิ่งปฏิกูลไม่เพียงพอ อยากให้มีการจัดเตรียมรถที่มีที่นั่งแคบนำรถเพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน อยากให้มีจุดชำระล้างรถ อยากให้มีน้ำยาฆ่าเชื้อ อยากให้มีประกันอุบัติเหตุกับรถสูบสิ่งปฏิกูล อยากให้ระบบการขึ้นสายลงสายเป็นระบบสายพาน อุปกรณ์เครื่องมือในการสูบสิ่งปฏิกูลไม่ทันสมัย อุปกรณ์ป้องกันต้องมีการเบิกจ่ายเดือนละสองครั้งการเบิกจ่ายมีความยุ่งยากรวมถึงน้ำยาทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค

8.สรุปผลการศึกษา

1. ผู้ปฏิบัติงานสูบล้างสิ่งปฏิกูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 99.7 อายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 ระยะเวลาการปฏิบัติงาน $\geq 5-10$ ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0
2. ผู้ปฏิบัติงานทราบว่างานสิ่งปฏิกูลอาจมีผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 ไม่เคยได้รับความรู้/สอนงานเรื่องการทำงานสูบล้างสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องและปลอดภัย จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0
3. มีการตรวจสุขภาพประจำปี จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 89.0 โรคที่ตรวจสุขภาพ เป็นโรคทั่วไป ได้แก่ เบาหวาน ความดัน จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 79.6 โรคระบบทางเดินอาหาร ได้แก่ โรคหนองปวยลา

จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ไม่เจ็บป่วยเลย 187 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 เคยเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินอาหาร ไม่เคยเจ็บป่วย จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1 ไม่เคยได้รับการรักษาในโรงพยาบาล จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8

4. ในขณะที่สูบล้างปฏิกูลสวมเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9 สวมเครื่องป้องกันได้แก่ ผ้าปิดปากปิดจมูก จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 83.9 ถุงมือยางหนา จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 ผ่ากันเบื่อนจำนวน 18คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 สวมหมวก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 เครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่หน่วยงานจัดไว้ให้เพียงพอต่อการใช้งาน ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 ชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคลสามารถป้องกันการเปื้อกหรือการสัมผัสจากสิ่งปฏิกูลได้ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4

5. ในขณะที่สูบล้างปฏิกูลแล้วหกล้างรีวรด พบว่า มีการทำความสะอาดโดยใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 มีการทำความสะอาดโดยใช้สารเคมีทำความสะอาดจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 มีวิธีการสูบล้างปฏิกูลออกจากถังทั้งหมดทุกครั้ง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 62.4 ภายหลังจากการสูบล้างปฏิกูลเสร็จแล้วมีการล้างทำความสะอาดสายสูบล้าง จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 92.7 หลังจากที่ย่ออกปฏิบัติงานมีการทำความสะอาดยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลหรือล้างถัง โดย ทำความสะอาดอย่างน้อยเดือนละครั้ง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 การล้างทำความสะอาดยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลดำเนินการล้างที่บ่อกำจัดสิ่งปฏิกูลทั้งหนองแขมและที่อ่อนนุช น้ำทิ้งที่ผ่านการล้างยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลมีวิธีการจัดการโดยนำไปบำบัด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3

6. ไม่มีการนำยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลไปใช้ในกิจกรรมอื่น จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 98.7 ยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลมีข้อความระบุว่าใช้เฉพาะขนส่งสิ่งปฏิกูล จำนวน 305 คนคิดเป็นร้อยละ 96.5 ในการขนส่งสิ่งปฏิกูลมีเอกสารควบคุมกำกับกับการขนส่งและมีการใช้งาน จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 86.3

7. มีการดูแลสุขภาพพิชยส่วนบุคคล โดยการตัดเล็บทุกครั้งที่ยาว จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 ล้างมือทุกครั้งที่ยับจับอาหารและหลังเข้าส้วม จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9 อาบน้ำหลังเสร็จภารกิจปฏิบัติงานสูบล้างปฏิกูลจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 หน่วยงานการจัดเตรียมสถานที่ชำระร่างกายภายหลังการปฏิบัติงาน จำนวน 162คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 หากต้องเข้าไปทำงานในสถานที่อับอากาศมีวิธีการปฏิบัติตัวโดยเพิ่มความระมัดระวังเมื่อมีสถานการณ์ที่ผิดปกติเกิดขึ้น จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 ต้องเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือตัวเองเบื้องต้น จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 สวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงาน จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 81.3

9. ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและให้ถึงถึงทุกคน โดยควรมีการสอนงานวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกสุขลักษณะให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

2. ควรจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เพียงพอต่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

3.ควรมีการตรวจสุขภาพประจำปี ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

4.ต้องมีมาตรการแก้ไขด้านความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่

6.จัดให้น้ำยาฆ่าเชื้อไว้ล้างทำความสะอาดกรณีสูบล้างแล้วหกเริ่ยราด

7.ให้มีประกันอุบัติเหตุกับรูดสูบล้าง

8. หลังจากที่ออกปฏิบัติงานควรแนะนำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีการทำความสะอาดยานพาหนะ วนสิ่ง
ปฏิภูลหรือล้างถัง โดยทำความสะอาดอย่างน้อยวันละหนึ่งครั้งตามกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิภูล
พ.ศ.2561และควรมีการจัดการน้ำทิ้งที่ผ่านการ ล้างทำความสะอาดมาบำบัดให้ถูกสุขลักษณะ

9.หน่วยงานควรมีการจัดเตรียมสถานที่ชำระร่างกายภายหลังการปฏิบัติงานสูบล้างสิ่งปฏิภูลให้แก่เจ้าหน้าที่
ผู้ปฏิบัติงาน

10.กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานสูบล้างสิ่งปฏิภูลกรุงเทพมหานครที่ให้ความ
ร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ให้การสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้

11.เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิภูล.เล่ม 135 ตอนที่ 43 ก ราชกิจจานุเบกษา 22 มิถุนายน 2561

สำนักอนามัย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.การจัดการสิ่งปฏิภูล.เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์

สมรัฐ นัยรัมย์.2559.การจัดการสิ่งปฏิภูลในเขตเทศบาล พื้นที่เขตสุขภาพที่ 9.แหล่งที่มา:

http://hpc9.anamai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=1049 12 มีนาคม 2563

นิพนธ์ เสียงเพราะ.2559.การจัดการสิ่งปฏิภูลของเทศบาลในเขตสุขภาพที่ 2 พิษณุโลก.แหล่งที่มา:

<https://he01.tci-thaijo.org/index.php/dpcphs/article/download/175703/125566/>

12 มีนาคม 2563

นัตยา ประสานสงฆ์.2559.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

ของพนักงานเก็บขนมูลฝอย สำนักงานเขตคลองเตย กรุงเทพมหานครการ.ค้นคว้าอิสระนี้

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)

สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2559 แหล่งที่มา :

http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2016/TU_2016_5803010676_5507_5419.pdf

12 มีนาคม 2563